

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMELA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÈFONO A 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'AMO DEL "GUINYOL"

—Nois, prepareu-vos a veure una comèdia de titelles que us divertirà

L'emoció perpètua

Bells temps aquests per als qui guaiten el món com si fos l'escenari d'un teatre! Cada dia, cada hora, passen coses, i coses sensacionals. Ningú té temps d'avorrir-se ni d'endormiscar-se. Els fets, continuament, s'alcen i criden, com un clar estrident.

A Espanya, i més assenyadament a Catalunya, vivim en emoció perpètua. Patim, però fruïm emocions. Es una punyida que alhora fa mal i produeix goig. Sota nostre, la terra trepida. Entorn nostre, vibra l'aire. Damunt nostre, apareix al cel els núvols inquietants i les simbòliques vermells de les postes.

Ara cau un Govern, ara esclata una vaga, ara s'acorda un locaut, ara se sent un espetec, ara dimiteix una autoritat, ara en vé una altra... Cada dia porta la seva novetat, cada hora porta la seva emoció. Sofrim a estones, però a totahora vivim. Vivim amb l'ai al cor, que és la més moderna manera de viure. Barcelona és avui una gran pantalla de cinemalògraf.

GRANS I PETITS FETS

ENTRE an aquí passem els dies arrocegant sumes de obrers capitulats, i llegint cartes d'Estat, un Estat de tercera, a França, acaba de produir-se un fet d'importància excepcional. El Congrés Socialista del Sena, ha votat la separació de la segona Internacional, és a dir, la Internacional oportunista, adherint-se a la tercera Internacional, la comunista i la laborant.

Les nostres idees, la nostra dinàmica social, està subjecte a les externes influències. El nostre proletariat sent la frisança dels aconeteixements que es van succeint per Europa, i així el Congrés Sindicalista de Madrid, vota el comunisme, i el Congrés Socialista guanya la continuació en la segona Internacional per una majoria ínfima.

Ara els socialistes francesos se sumen a la tercera Internacional, i el socialisme francès és el tutor ideològic del nostre. Però, se dirà, quina separació existeix entre una i altra? El Congrés Socialista del Sena, va divagar sense arribar a una conclusió, però ja es pot precisar l'antínomia. En la Internacional, la segona, representa la dreta, sobre tot en procediments, i la tercera, l'esquerra. La segona preconitza la lluita política i parlamentària, és a dir, l'oportunisme; la tercera, rebutja tot contacte amb la burgesia, per radical que sigui. La segona, demana el poder per al partit socialista; la tercera no vol l'usdefruit del poder per cap partit, per al proletariat. Brev, la tercera Internacional, demana el poder per a la classe obrera, dictadora, posant l'origen i el centre del seu poder en el seu domini: el taller. Aquest poder s'organitzaria mitjançant els consells d'obriers federats per indústries i per regions. Rússia imposa les seves concepcions. Aquests consells, no són altra cosa que els soviets.

Aquests consells, base de les futures formes socials, són ja, l'article primer del programa de guerra de totes les organitzacions obreres. Per a imposar-los en la llei, els treballadors alemanys deixaren trenta morts, fa un mes, davant del Reichstag. Els socialistes italians demanaren el seu regoneixement legal, i Nitti, per tota oposició digué: Per a què voleu aquest regoneixement, si en les fàbriques i tallers existeixen els Consells d'obriers? A l'Anglaterra és qüestió de poc temps—fins no arribant al govern, el Labour Party—la nacionalització de les mines i els carrils que posarà sota el control dels obrers, aquestes dugues grans artèries de la producció britànica. En quant a Rússia, el Consell d'obriers, és el dictador.

Preparem-nos a veure portada a França aquesta batalla per la intervenció obrera en

la direcció de la producció. Els antics internacionalistes—els Renaudel, els Thomas, fins els Longuet i els Jouhaux—respectaven la sobirania patronal pràcticament, portant la lluita amb un sentit excessivament polític. L'entrada en la tercera Internacional, motivarà una organització de la lluita social? Recordem que França ha tingut les dugues revolucions socials primeres, la de 1848 i la Comuna; recordem, també, que el sindicalisme va néixer a França...

Però tot aquest obrerisme té tot de lo que el nostre està mancat: una intel·ligència, una doctrina, una selecció directora, un contacte internacional. El nostre obrerisme no té res que veure amb l'europeu, com no tenen res que veure amb Europa les excitants anècdotes polítiques d'aquests dies.

PARADOX

El resultat

No ha sorprès a ningú el resultat de les eleccions verificades el passat diumenge. No hi havia necessitat, d'ésser profeta per a endavinar-lo.

La gent disciplinada de la «Lliga» ha complert com un sol home. S'equivoca qui cregui que s'hi han sumat elements d'altres camps. Encara no. Aviat ingressaran als diversos centres regionalistes barcelonins, els radicals que necessiten, cobren o volen cobrar de l'Ajuntament.

El partit radical desapareix. Mermada i aviat anulada la seva influència a la Casa Gran, tots els que mamen de la pubilla faran dar-se de baixa a la Casa del poble. Els elements espanyolistes que votaven als radicals per odi al catalanisme, s'han sumat a la U. M. N. en la que s'hi troben més a gust: eren gent *pujante* que no sense escrúpols se sumaven a les bruses lerrouxistes.

El Bloc Republicà Català ha obtingut justos, els quatre mil vots dels quatre mil fidels que encara conservem la fe nacionalista republicana. Malgrat les esperances i els esforços dels ideòlegs del partit, ni un sindicalista va donar-nos el sufragi. Nosaltres ja no ho esperàvem. Dintre el sindicalisme especialíssim que's professa a Barcelona, el bon sindicalista ni vota, ni treballa, ni estudia; renega dels polítics, desprecia als intel·lectuals i creu que no s'ha de agrair cap favor; convençut de que la literatura estúpida de *Espanya Nueva* és l'únic evangeli veritat, ha triat ja la casa del Passeig de Gràcia on ha de viure i on, ben repapat sobre un sofà, li servirà el xocolate amb safata d'or l'expropietari de la finca. En aquest estat d'ànim això del vot ho creu cosa indigna de un sindicalista.

Les esquerres estan en completa descomposició. Quan no existeix ni un home, ni un ideal, ni una passió que agrupi, cada hui tira per allà on vol i així, en aquestes eleccions, han sortit com bolets les candidatures minúscules i els candidats dissidents. Federals per un cantó, macianistes d'un altre, socia-

listes entre mig i fulanos a cada cap de carrer. Aquest dolorós espectacle fa que l'opinió giri els ulls cap a la «Lliga» que, disfressant amb traça el seu estevisme, va fent-se mestrea de tot.

De tots modes, després d'un temps un altre en vé. Nosaltres no perdem els nostres optimismes i creiem que a no trigar hi haurà a Catalunya un desvetllament polític que destruint xorques exageracions circunstancials daran lloc a la creació d'un partit fonament catalanista i francament socialista ben obert a tota mena d'avenços i ben tancat a tota classe de ximpls exageracions.

JEPH DE JESPU

LA LLIÇÓ DE RÚSSIA

A algunes setmanes que's parla dels èxits dels bolxevics de Rússia i de l'enfortiment de la República dels Soviets. Avui, el sol de Moscou brilla amb esclat.

Però aquests èxits i aquesta lluisor que enlluerna a alguns, no són altra cosa sinó fenòmens superficials. Els darrers èxits dels bolxevics són purament militars. L'exèrcit vermell ha vençut els exèrcits blancs. Els esperits bèl·lics, que encara senten l'encís dels tocs de fimbals i trompetes, poden entusiasmar-se. Els esperis revolucionaris han de cercar en altres coses, en altres fets, la prova de l'èxit o del fracàs dels bolxevics.

La pedra de toc, en aquest cas, és la situació econòmica de Rússia, i essencialment l'organització del treball. I en aquest punt el fracàs del bolxevisme és complet i definitiu.

Dues afirmacions poden formular-se, fundades en els textos oficials de la República soviètica, a saber:

Primera: Sota el règim bolxevic, la misèria és més gran que abans.

Segona: Els obrers russos treballen en pitjors condicions que els dels països burgesos.

El triomf d'una idea o d'un sistema no pot consistir solament en el fet de la seva implantació i del seu sosteniment, i molt més quan ha estat implantada i està sostinguda per la força. Aqueix triomf només pot venir dels resultats satisfactoris que doni la idea o sistema. No hi vol dir res que un règim s'aguanti dos, o tres, o més anys. El que cal és que la seva acció sigui beneficiosa i es tradueixi per un augment de benestar o pels progressos socials.

Ha succeït això a Rússia? Tot el contrari. Ens fixarem solament en la situació dels obrers. Aquests es troben avui lligats dins les fàbriques a una disciplina militar, sotmesos a directors i a vigilants. S'ha imposat el treball a preu fet, que ja és sabut que ha estat rebutjat sempre per les societats obreres. La jornada del treball és de deu a dotze hores. I per alts que siguin els salaris, l'enorme carestia de les subsistències els fa més insuficients que al restant del món. D'altra banda, el dret de vaga està abolit i tot intent de deixar la feina és severíssimament castigat.

La veritat és que la situació de l'obrer, a Rússia, és avui pitjor que mai i pitjor que enlloc. I ens sembla que no és una compensació ni un consol per als obrers el pensar que encara sofreixen més els antics burgesos russos. — FULMEN

De subsistències

— Ja s'han abaixat els ous, senyoret.

— Ah, sí?... Doncs vés... és estrany, perquè no'n corren gaires.

D'aquest món i dels altres

A guerra, en mig d'un cúmulo de desgràcies, ha deixat quelcom d'aprofitable.

Mercès als progressos realitzats durant la conflagració, és possible avui rebre notícies per telegrafia sense fils, prescindint de l'antena i a qualsevol lloc.

Un diari alemany, de Dantzig, ha instal·lat en la seva sala de redacció un aparell, que li permet rebre directament els radiotelegrams. Es la primera vegada que, prescindint de tota mena d'artefactes, li és donat a un diari obtenir noves de tot el món.

La transmissió pels cables ordinaris, resulta ja lenta i penosa. Els retrassos, de consideració...

Hem de suposar que fots aquests avenços i tot l'enrenou creat al voltant de la telegrafia sense fils, tindrà per primordial objecte apressar la marxa de les notícies bones.

Perquè les dolentes fa anys i panys que corren com un mal esperit.

A propòsit de la radiotelegrafia: El fet de que certes antenes de telegrafia sense fils hagin recollit, en determinats moments, algunes crides d'origen inconegut, ha preocupat fonament, durant uns dies, als conreadors de la ciència planetària.

Després de molt enraonar i escriure, un cop exposats un sens fi de parers, ha vingut la radiotelegrafia militar francesa a posar en clar l'assumpt de missatges misteriosos.

Resulta, segons la informació menada a terme, que les senyals observades per les estacions americanes i angleses, no provenen, com s'havia pensat, del planeta Març ni de cap altre.

Que's deu tot a uns oratges magnètics terrestres, determinats per l'activitat solar, i que han sigut la causa de les pertorbacions acollides per les antenes.

Lo de que vinguessin les ondes dels espais interplanetaris, ha resultat, doncs, un conte de la vora del foc.

I pensar que hi havia ja qui apuntava la possibilitat de que obeïssin les senyals al desig dels habitants d'altres planetes, interessats en entrar en relacions amb els pobres diables que poblem la Terra!

Era de creure que estiguessin tan desesperats?

BOY

Els trasplantats

A mitja nit, l'estació de Portbou és fosca i trista. De des de la caiguda del dia, enfront dels cafès i sota els pòrtics de l'estació, alguns rotllos d'emigrants vetllen a l'entorn de llur bagatge. Dintre les sales d'espera, una mica abans de les dotze, s'apiloten els que no han pogut trobar alberg en el poble. Algunes dones seuen davant de sacs plens de roba, marca d'una propietat que permet al més pobre no sentir-se extraviat dintre un desert; sacs plens de vestits vells, on pot apreciar-se el dolor d'aquestes marxades esperades.

Una dona arrupida dona, més que cap altra forma, la impressió d'una esfínx. S'estaria allí durant hores i hores, immòbil, recollida i fixada vers l'invisible. Al seu voltant les criatures dormen. I la dona, que no dorm, sembla que miri fit a fit el país desconegut, vers el qual els empeny la fatalitat de la seva raça. Arriben allà amb llur tresor sagrat i miserable com la mateixa esperança que els guia.

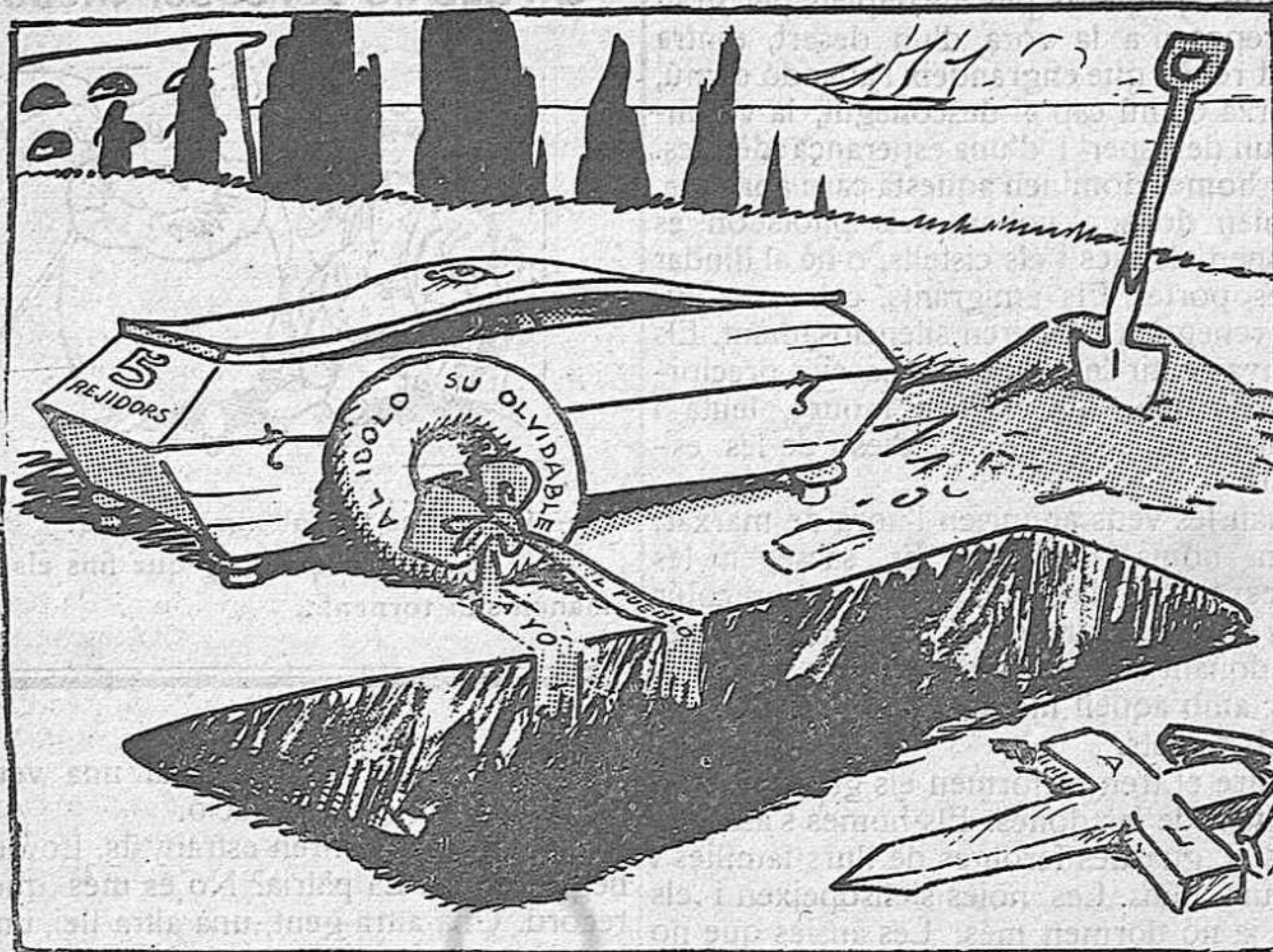
La quitxalla s'ha adormit contra les anques immòbils de les mares massa fecundes, que vetllen amb la boca oberta i muda, la testa caiguda i el mirar llunyà. Grups semblants es toquen els uns als altres. Estranyos tots, la fadiga i el mateix destí els uneix. En tots hi ha la dona al mig, imatge de la llar vagabunda, i és ella qui resumeix l'abandó de les altres vies. Dues noies porten al pit una flor pansida, embrutada pel fum dels trens; una flor del país abandonat, una vida mig morta pel camí: el darrer símbol de la plana o de la muntanya que han deixat.

El 'jipi' de reglament

- Per anar de cacera - de matinet, m'anirà de primera - aquest barretet.

En el camp de la quietud

«Requiescat in pace»

EL MASCAROT

- Que no me conoces?
- Et tinc present d'alguna altra vegada...

CRISIS... TOTAL

- Apa, anem, Mitja-cerilla!
- Oh, ja ho dius tu.. Ni mitja no n'hi ha'...

Saragateros, els lligaires. Mai dirieu on van montar una oficina electoral? Al saló de ball «Iris Park». Així, anticipant-se a la victòria, de passada que miraven si eren a les llistes, arrambaven amb una raspeta del barri i ballaven un fox-trot.

L'ànima és meva. Amb tot i el seu encorvament físic, el gran Guimerà segueix essent el més jove, més entu-

siasta i més optimista dels nostres dramaturgs. Ara mateix ha estrenat un melodrama d'una força poètica i una intensitat tràgica extraordinàries, que és un cant a l'amor patri com cap dels poetes joves moderns sabria tant sols imitar.

Per molts anys, veteranol!

Sis candidats ha tret En Lerroux a Barcelona.

Ai, Alexandre Magne, i que xic que t'has tornat!

Tu ves fent discursos com aquell amb el qual et guanyares el títol de valet de chambre d'En La Cierva.

En les properes eleccions... ni un!

En atenció a les circumstàncies -dixoses circumstàncies!- els federals de tota la vida han sospès enguany el banquet en commemoració del 11 de febrer.

Ben fet, què carai!...

Val més que facin guardiola, i lo que estalviïn d'apèts s'ho gastin després amb arguments més contundents que'ls arroços i els discursos. La República els ho agrairà.

Ha sigut nomenat capità general de la regió catalana el veteranol don Valerià Weyler.

Ve't aquí una notícia que haurà empipat als sastres.

I amb motiu.

Un senyor tan ric que passa tres i quatre temporades sense fer-se roba!

El govern de Suïça ha manifestat que estaria conforme amb l'entrega dels culpables de la guerra sempre i quan aquests hagin d'ésser jutjats per les nacions neutrals.

Què hi diu a tot això el govern d'Espanya? Ja'm sembla sentir-lo. Dirà: Gutiérrez, no t'emboliquis.

Extranya publicitat! En el meu diari vaig llegir aquest anunci, l'altre dia:

«Se compran serenos». El millor dia llegirem: «Se venden somatenes».

I si els donen barato, penso comprar-ne un per a posar damunt del piano, al costat del Cupido que ja hi tinc.

Tinc el gust de recomanar-los no deixin de adquirir el popular Almanac de L'Esquella de la Torratxa, corresponent a aquest any 1920, que acaba de sortir.

Tot ell va dedicat a les Festes populars de Barcelona i de Catalunya.

Es un magatzem de literatura bona i d'art caricaturesc.

Corrin a comprar-lo, que no'ls sabrà greu.

Un dels millors i més substanciosos discursos d'aqueix debat que en el Congrés va eternitzant-se, ha estat, sens dubte, el pronunciat per don Ferran de los Rios, el gendre de En Giner.

Sensat, profon, vigorós i plè de idees, el valent diputat socialista ratllà a gran altura al defensar les col·lectivitats obreres.

Fou una oració parlamentària plena de miga, que diuen els castellans.

Felicitem al amic de los Rios, i de passada al abuelo don Ermengol.

De gendres aixís no se'n crien a tot arreu.

Gros desengany se n'han endut els candidats del Bloc.

Ni els vots dels radicals descontents, ni els

vots dels sindicats. No diem ja dels sindicalistes, perquè ja se sap que aquests no voten.

Això els ensenyarà d'obrir l'ull i de no fer la papallona, socialment parlant.

Els no s'han recordat dels obrers fins que han sigut en vigília d'eleccions. I els bons esquerrans, amb els obrers, hi han de pensar sempre.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Ja s'ha posat a la venda

ALMANAC

DE

L'Esquella de la Torratxa

per a aquest any 1920

MOLT AVIAT SORTIRÀ

per a aquest any 1920

Molta il·lustració i molt text
Ninots polítics i socials